

Nhật Bản bãi bỏ lệnh Cấm Bán Vũ khí có từ thời Thế chiến II — và Trung Quốc không hài lòng

Bài viết của Ellie Cook

[Japan scraps WW2 arms ban—and China isn't pleased](#)

Hương Dương Phiên Dịch

Trung Quốc cho biết họ “vô cùng quan ngại” khi Nhật Bản bãi bỏ một lệnh cấm xuất cảng vũ khí giết người có từ nhiều năm nay hầu đáp ứng môi trường an ninh mà Tokyo cho là đang xấu đi. Phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Trung Quốc Guo Jiakun nói với các phóng viên hôm thứ Ba rằng Nhật Bản đang đi theo một chiều hướng nguy hiểm”.

Thủ tướng Nhật Bản Sanae Takaichi nói Nhật Bản bác bỏ các ngăn cấm đó để chống lại “những xung đột đang bộc phát” và để giữ an ninh của chính nước Nhật, bằng cách hợp tác với các quốc gia khác và mở cửa cho việc bán vũ khí giết người cho 17 quốc gia đang có thỏa thuận quốc phòng với Nhật Bản. “*Trong một môi trường an ninh ngày càng nghiêm trọng, không một quốc gia nào có thể tự mình bảo vệ hòa bình và an ninh của mình, và việc các quốc gia đối tác hỗ trợ lẫn nhau về thiết bị quốc phòng là cần thiết*”, Bà Takaichi nói.

Kể từ sau Thế chiến II, Nhật Bản vẫn theo đuổi một chính sách hòa bình nhưng ngày càng lo ngại về sự tăng cường quân sự của Trung Quốc, về tình trạng ngày càng căng thẳng của Đài Loan và về các vụ liên tục thử bom hạt nhân và hỏa tiễn của Triều Tiên. Quan hệ trong nhiều thập kỷ giữa Tokyo và Bắc Kinh đã xuống tới mức tồi tệ nhất vì có những lời đồn đại rằng Nhật Bản sẽ bảo vệ Đài Loan nếu Trung Quốc tấn công hòn đảo này. Bắc Kinh coi Đài Loan là một phần ly khai của Trung Quốc trong khi Đài Bắc luôn khẳng định nền độc lập của mình.

Mặc dù chính quyền của Tổng thống Donald Trump đã tuyên bố muốn chuyển trọng tâm sang khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương và Trung Quốc nhưng việc Mỹ khinh thường nhiều cựu đồng minh làm cho các nước vẫn dựa vào Mỹ để đảm bảo an ninh ở Âu châu và Á châu phải xem xét lại chiến lược quốc phòng của mình.

Mỹ cũng đã chuyển nhiều nguồn lực từ khắp thế giới về Trung Đông vì cuộc chiến tranh chống Iran, đáng kể là những hỏa tiễn phòng không từ khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, những hỏa tiễn này rất cần thiết để chống lại các tên lửa hỏa tiễn đang từ Triều Tiên hoặc Trung Quốc bắn tới.

Cho đến nay xuất khẩu quốc phòng của Nhật Bản vẫn chỉ bao gồm những thiết bị nhằm cứu cấp, vận chuyển, canh gác và các sản phẩm tìm kiếm và phá hủy thủy lôi.

Trung Quốc đã lên án điều mà họ gọi là “chủ nghĩa quân phiệt Nhật Bản” và đã từ đầu năm nay ngừng xuất cảng sang Nhật Bản những sản phẩm có thể được dùng trong mục tiêu quân sự. Bắc Kinh cũng đã khuyến cáo công dân của mình không nên đi Nhật là nơi du lịch nổi tiếng, và đã cảnh cáo gay gắt rằng sẽ cắt thu nhập của khách du lịch nếu đi đến nước này.

Một cặp máy bay chiến đấu F-15 của Lực lượng Phòng không Nhật Bản đang biểu diễn trên không tại Yokosuka thuộc tỉnh Kanagawa vào ngày 5 tháng 4 năm 2026.

Trên thực tế Hiến pháp Nhật Bản đã ngăn cấm chiến tranh và quân đội nước này chỉ là một lực lượng phòng vệ, nhưng Tokyo đã trong hơn một thập kỷ qua dần dần nới lỏng những giới hạn hà khắc của thời hậu chiến.

Khi bị các nhà lập pháp Nhật Bản phe tả chỉ trích là đã đe dọa sự ổn định của một khu vực vẫn được cả một vùng còn lại của thế giới luôn luôn theo dõi, Chánh văn phòng Nội các Nhật Bản,

Minoru Kihara, hôm thứ Ba nói rằng Tokyo vẫn “duy trì những nguyên tắc căn bản đã được xây dựng trong hơn 80 năm qua về một quốc gia yêu chuộng hòa bình”.

Mười năm sau, Tokyo đã bật đèn xanh xuất khẩu loại máy bay chiến đấu tiên tiến của Nhật Bản sang một số quốc gia, loại máy bay mà Anh quốc và nước Ý hiện còn đang tìm cách chế ra. Bà Takaichi cho biết các đồng minh của Nhật Bản đã “bày tỏ kỳ vọng” về các sản phẩm quốc phòng mà Tokyo đã sáng chế theo qui định trước đây, nhưng không nói rõ chi tiết.

Nhiều quốc gia đang gấp rút thiết lập một lực lượng quân sự qui mô hơn do gia quỹ quốc phòng gia tăng trên mọi phương diện. Các quốc gia bên Âu châu đang vội vã tìm cách vớt các thiết bị quân sự khan hiếm, trong khi các công ty Mỹ gia tăng sản xuất khi thấy Nga gia tăng mạnh chi tiêu quân sự và thấy lực lượng vũ trang khổng lồ của Trung Quốc.

Hơn bốn năm chiến tranh ở Ukraine và hơn bảy tuần giao tranh giữa Mỹ, Israel và Iran đã làm cạn kiệt kho dự trữ của nhiều nước phương Tây mà Nhật Bản coi là đồng minh.

Tokyo đã gia tăng mạnh chi tiêu quân sự của mình và dự định sẽ còn tăng thêm nữa. Nhật Bản cũng đang xích lại gần hơn với Hàn Quốc, một quốc gia xuất cảng đồ quốc phòng ngày càng mạnh, vì Seoul ngày càng lo ngại về các kế hoạch quân sự của Bắc Hàn và về vị ệc các quốc gia châu Âu đang tìm cách giảm bớt sự phụ thuộc vào Mỹ. Nhà lãnh đạo Nhật Bản cho biết Nhật Bản sẽ có thể chia sẻ các thiết bị mà quân đội Nhật đang sử dụng với các quốc gia sử dụng cùng loại thiết bị đó.

Úc Châu, một đồng minh hàng đầu của Mỹ và NATO ở Thái Bình Dương, hôm thứ Bảy đã ký một hợp đồng qui mô 7 tỷ đô la cung cấp tàu chiến cho Canberra.

Hôm thứ Hai, Bắc Kinh đã phản đối kịch liệt các cuộc tập trận quân sự chung giữa Mỹ, Philippines và Nhật Bản nói rằng chúng tạo ra “sự chia rẽ và đối đầu” trên khắp khu vực châu Á - Thái Bình Dương. Các cuộc tập trận hàng năm đó bắt đầu từ hôm thứ Hai vừa qua sẽ kéo dài đến ngày 8 tháng 5. Hơn một nửa trong số 17.000 binh sĩ tham gia tập trận là lính Mỹ, mặc dù cuộc chiến ở Trung Đông đang diễn ra.